

KATECHIZM DLA BIERZMOWANYCH cz.II

O MORALNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

60. Wymień dziesięć przykazań Bożych.

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.
2. Nie będziesz brał Imienia Pana Boga swego nadaremnie.
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czcij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

61. Kto nadał ludziom 10 przykazań Bożych?

10 przykazań Bożych nadał ludziom Pan Bóg przez Mojżesza, a Pan Jezus w Nowym Testamencie te przykazania potwierdził. Mojżesz był to wódz narodu żydowskiego i pośrednik między Bogiem a ludźmi swego narodu.

62. Co to jest sumienie?

Sumienie jest to głos Boga w człowieku, który mówi: "To czyń, bo dobre; tamtego nie czyń, bo złe".

Sumienie należy wychowywać przez regularną pracę nad sobą, modlitwę i poznawanie zasad chrześcijańskiej moralności. Brak pracy nad sobą powoduje zdeformowanie sumienia.

63. Kiedy człowiek popełnia grzech?

Człowiek popełnia grzech, gdy:

- świadomie
- dobrowolnie
- przekracza przykazania Boże lub kościelne (Ten warunek nazywa się też „materia” grzechu.)

64. Czym jest grzech?

- Grzech jest:
- obrazą Pana Boga,
- niewdzięcznością wobec dobrego Stwórcy,
- raną zadaną Kościołowi
- i krzywdą, którą człowiek sam sobie wyrządza.
- Grzech może być ciężki (śmiertelny) lub lekki.

65. Na czym polega grzech ciężki?

Grzech polega na tym, że człowiek przekracza przykazanie Boże lub kościelne w rzeczy ważnej. Świadomie, czyli z poznaniem złego i całkiem dobrowolnie (z własnej woli).

66. Na czym polega grzech lekki?

Grzech lekki polega na tym, że człowiek przekracza przykazanie Boże lub kościelne w rzeczy mniej ważnej lub przekracza je w rzeczy ważnej, lecz niezupełnie świadomie lub niezupełnie dobrowolnie.

67. Jakie nieszczęścia sprowadza na człowieka grzech?

- Grzech ciężki:
- powoduje utratę łaski uświęcającej,
- sprowadza kary doczesne za życia, a po śmierci karę wieczną (piekło); Grzech lekki:
- nie powoduje utraty łaski uświęcającej,
- lecz pozbawia człowieka wielu łask uczynkowych,
- sprowadza kary na ziemi lub w czyśćcu,
- przygłusza głos sumienia.

68. Jakie są źródła grzechu?

Źródłami grzechu są: szatan, nasze złe skłonności po grzechu pierworodnym i złe otoczenie.

69. Wymień siedem grzechów głównych.

- 1) pycha
- 2) chciwość
- 3) nieczystość
- 4) zazdrość

- 5) nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu
- 6) gniew
- 7) lenistwo

70. Co to są grzechy cudze?

Grzechy cudze popełniamy wtedy, gdy pomagamy bliźniemu do grzechu.

71. Co to jest nałóg?

Nałóg jest to stała skłonność do popełniania tych samych grzechów.

72. Co to jest cnota?

Cnota jest to stała skłonność do spełniania dobrych uczynków.

73. Co to są cnoty Boskie?

Cnoty Boskie są to te cnoty, które odnoszą się do Boga (udoskonalają naszą więź z Bogiem). Są to: wiara, nadzieja i miłość.

74. Co to są cnoty obyczajowe?

Cnoty obyczajowe są to te cnoty, które odnoszą się do nas samych i do naszego współżycia z innymi ludźmi (udoskonalają nasze obyczaje).

75. Wymień cztery cnoty kardynalne (główne).

- 1) roztropność
- 2) sprawiedliwość
- 3) wstrzemięźliwość
- 4) męstwo

76. Wymień uczynki miłosierdzia co do duszy.

- 1) grzesznych upominać
- 2) nieumiejętnych pouczać
- 3) wątpiącym dobrze radzić
- 4) strapionych pocieszać
- 5) krzywdy cierpliwie znosić
- 6) urazy chętnie darować
- 7) modlić się za żywych i umarłych.

77. Wymień uczynki miłosierdzia co do ciała.

- 1) łaknących nakarmić
- 2) pragnących napoić
- 3) nagich przyodziać
- 4) podróżnych w dom przyjąć
- 5) więźniów pocieszać
- 6) chorych nawiedzać
- 7) umarłych pogrzebać.

78. Co to jest modlitwa?

Modlitwa jest to rozmowa człowieka z Panem Bogiem. Może ona być ustna, myślna, indywidualna lub liturgiczna.

79. W jakim celu winniśmy się modlić?

W tym celu winniśmy się modlić, aby Pana Boga uwielbiać, aby Mu dziękować, aby Go przepraszać, aby Go prosić.

80. Jak trzeba się modlić?

Modlić należy się pobożnie, pokornie, wytrwale, z ufnością i poddaniem się woli Bożej.

81. Co to jest modlitwa Pańska i jak się dzieli?

Modlitwa Pańska - to modlitwa "Ojcze nasz", której nauczył nas Pan Jezus. Dzieli się na: wstęp i siedem prośb. Trzy pierwsze odnoszą się do chwały Boga, a cztery dalsze do naszych potrzeb.

82. Co to jest Pozdrowienie Anielskie i jak się dzieli?

Jest to modlitwa "Zdrowaś Maryjo". Dzieli się na słowa Archanioła Gabriela, słowa św. Elżbiety i słowa Kościoła św.

83. Powiedz modlitwę "Anioł Pański". Na jaką pamiątkę odmawiamy tę modlitwę?

"Anioł Pański" odmawiamy na pamiątkę tej chwili, w której Syn Boży stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.

84. Powiedz tajemnice Różańca św.

Część I - Tajemnice radosne

- 1) Zwiastowanie NMP
- 2) Nawiedzenie św. Elżbiety
- 3) Narodzenie Pana Jezusa

4) Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni

5) Znalezienie Pana Jezusa w świątyni

Część II - Tajemnica Światła

1) Chrzest Pana Jezusa w Jordanie.

2) Objawienie Siebie na weselu w Kanie.

3) Głoszenie Królestwa Bożego i wzywanie do nawrócenia.

4) Przemienienie na górze Tabor.

5) Ustanowienie Eucharystii.

Część III - Tajemnice bolesne

1) Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu

2) Biczowanie Pana Jezusa

3) Ukoronowanie cierniową koroną Pana Jezusa

4) Niesienie krzyża

5) Ukrzyżowanie

Część IV - Tajemnice chwalebne

1) Zmartwychwstanie Pana Jezusa

2) Wniebowstąpienie Pana Jezusa

3) Zesłanie Ducha Świętego

4) Wniebowzięcie NMP

5) Ukoronowanie w niebie NMP

85. Wymień obowiązujące święta kościelne.

Boże Narodzenie, Nowy Rok, Trzech Króli, Wniebowstąpienie Pańskie, Boże Ciało, Niepokalane Poczęcie Najświętszej Maryi Panny, Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, świętych Piotra i Pawła, Wszystkich Świętych.

O ŁASCE I SAKRAMENTACH

86. Co to jest łaska Boża?

Łaska Boża jest to dar nadprzyrodzony, którego Pan Bóg udziela nam do zbawienia.

87. Kto nam wysłużył łaskę Bożą?

Wszystkie łaski wysłużył nam Pan Jezus swoją męką, śmiercią i zmartwychwstaniem. Otrzymujemy ją tylko przez Niego.

88. Jakie są rodzaje łaski Bożej?

Rozróżniamy: łaskę uświęcającą i łaskę uczynkową.

89. Co to jest łaska uświęcająca?

Łaska uświęcająca to jest dar Boży, który daje nam życie nadprzyrodzone i czyni nas dziećmi Bożymi (jest to życie Boże w nas).

90. Kiedy po raz pierwszy otrzymaliśmy łaskę uświęcającą i przez co możemy ją utracić?

Łaskę uświęcającą otrzymaliśmy na chrzcie św., a możemy ją utracić przez grzech ciężki.

91. Przez co możemy odzyskać łaskę uświęcającą?

Utraconą łaskę możemy odzyskać przez spowiedź św. i żal doskonały.

92. Przez co pomnażamy w sobie łaskę uświęcającą?

Łaskę uświęcającą pomnażamy w sobie przez przyjmowanie sakramentów św. i spełnianie dobrych uczynków.

93. Co to jest łaska uczynkowa?

Łaska uczynkowa jest to pomoc Boża do spełniania dobrych uczynków, potrzebnych do zbawienia.

94. Jak działa łaska uczynkowa?

Łaska uczynkowa oświeca nasz rozum, umacnia naszą wolę w dobrym.

95. Co to jest sakrament?

Sakrament jest to znak widzialny, który z ustanowienia Pana Jezusa daje nam łaskę Bożą (jest to nasze spotkanie z Chrystusem).

96. Wymień siedem sakramentów świętych.

1) Chrzest

2) Bierzmowanie

3) Najświętszy Sakrament

4) Pokuta

5) Namaszczenie Chorych

6) Kapłaństwo

7) Małżeństwo

97. Jak dzielimy sakramenty święte?

Sakramenty św. dzielimy

1) na sakramenty dla żywych na duszy i dla umarłych na duszy.

2) na sakramenty powtarzalne i niepowtarzalne.

98. Które sakramenty są dla żywych, a które dla umarłych na duszy?

Dla żywych na duszy są te sakramenty, które możemy przyjmować tylko wtedy, gdy mamy łaskę uświęcającą. Są to: bierzmowanie, Najśw. Sakrament, namaszczenie chorych, kapłaństwo i małżeństwo. Sakramenty dla umarłych na duszy to te, które dają lub przywracają łaskę uświęcającą. Są to: chrzest i pokuta.

99. Które sakramenty przyjmujemy raz w życiu?

Raz w życiu można przyjąć chrzest, bierzmowanie i kapłaństwo, bo wyciskają na duszy niezatarty znak szczególnej przynależności do Jezusa Chrystusa.

100. Co to jest chrzest?

Chrzest jest to pierwszy i najpotrzebniejszy sakrament, który gładzi grzech pierworodny, daje nam życie Boże, czyni członkami Kościoła katolickiego - (pierwszy, bo bez niego nie można przyjąć ważnie innych sakramentów; najpotrzebniejszy, bo bez niego nie można się zbawić. Zobowiązuje on nas do stałego nawracania się, do walki z grzechem i pogłębiania wiary).

101. Jakie znasz rodzaje chrztu św.?

Chrzest może być:

a) uroczysty lub z wody

b) chrzest krwi

c) chrzest pragnienia

102. Kto może udzielić chrztu świętego?

Chrztu świętego uroczystego może udzielić kapłan lub diakon, zaś chrztu z wody w nagłym przypadku może udzielić każdy człowiek.

103. W jaki sposób należy ochrzcić w nagłym wypadku?

1) obudzić intencję, że chcę ochrzcić

2) połać czoło dziecka wodą święconą lub zwyczajną

3) wypowiedzieć równocześnie słowa: "NN - ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego".

104 – 119 SAKRAMENT BIERZMOWANIA – oddzielna część

120. Co to jest Najświętszy Sakrament?

Najświętszy Sakrament jest to prawdziwe Ciało i prawdziwa Krew Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina.

121. Kiedy i jakimi słowami ustanowił Pan Jezus Najświętszy Sakrament?

Najświętszy Sakrament ustanowił Pan Jezus w czasie Ostatniej Wieczerzy w Wielki Czwartek słowami: "Bierzcie i jedzcie, to jest bowiem Ciało moje - to jest bowiem kielich Krwi mojej".

122. W jakim celu ustanowił Pan Jezus Najświętszy Sakrament?

Pan Jezus ustanowił Najświętszy Sakrament, aby:

a) za nas się ofiarować we Mszy św.

b) w Komunii św. być naszym pokarmem

c) aby stale przebywać wśród nas.

123. Komu Pan Jezus dał władzę przeistaczania chleba i wina w Ciało i Krew swoją?

Słowami: "To czyńcie na moją pamiątkę" - dał Pan Jezus władzę przeistaczania chleba i wina w Ciało i Krew swoją Apostołom, a przez nich biskupom i kapłanom.

124. Co to jest Msza św.?

Msza św. jest ofiarą Nowego Testamentu, w której Pan Jezus ofiaruje się za nas swemu Ojcu niebieskiemu pod postaciami chleba i wina (jest to uobecnienie Ofiary krzyżowej Pana Jezusa).

125. Z jakich części składa się Msza św.?

Msza św. składa się z Liturgii Słowa i Liturgii Eucharystycznej.

Liturgia Eucharystyczna obejmuje:

a) przygotowanie darów ofiarnych

b) dokonanie ofiary (przeistoczenie)

c) ucztę ofiarną (Komunię św.)

d) dziękczynienie.

126. Kiedy dobrze uczestniczymy we Mszy św.?

Wtedy, kiedy jesteśmy obecni na całej Mszy św., modlimy się wspólnie z kapłanem i ofiarujemy się wraz z Panem Jezusem Bogu Ojcu. W pełni uczestniczymy wówczas, gdy w czasie Mszy św. przyjmujemy Komunię świętą.

127. Co to jest Komunia św.?

Komunia św. jest to spożywanie Ciała i Krwi Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina.

128. Pod jakimi warunkami możemy często przyjmować Komunię św.?

Komunię św. możemy często przyjmować, gdy:

- a) mamy łaskę uświęcającą
- b) czystą intencję (chęć zjednoczenia się z Panem Jezusem)
- c) zachowany jest post eucharystyczny 1 godzinę.

129. Jakie są skutki dobrze przyjętej Komunii św.?

- a) pomnaża łaskę uświęcającą
- b) gładzi grzechy lekkie
- c) pomaga walczyć z grzechem i jest zadatką zmartwychwstania

130. Co należy uczynić po Komunii św.?

Należy powitać Pana Jezusa, podziękować Mu za przybycie, oddać Mu serce i przedstawić swoje prośby.

131. Co to jest sakrament pokuty?

Sakrament pokuty czyli pojednania jest to sakrament, w którym kapłan w zastępstwie Chrystusa odpuszcza nam grzechy po chrzcie św. popełnione i daje pomoc, aby stać się lepszym człowiekiem.

132. Kiedy i jakimi słowami ustanowił Pan Jezus sakrament pokuty?

Pan Jezus ustanowił sakrament pokuty w dniu swego zmartwychwstania, mówiąc do Apostołów: "Weźmijcie Ducha Świętego, którym grzechy odpuscicie, będą odpuszczone, a którym zatrzymacie, będą zatrzymane".

133. Komu przekazał Pan Jezus władzę odpuszczania grzechów?

Władzę odpuszczania grzechów Pan Jezus przekazał Apostołom, biskupom i kapłanom.

134. Pięć warunków sakramentu pokuty.

- 1) rachunek sumienia
- 2) żal za grzechy
- 3) mocne postanowienie poprawy
- 4) spowiedź
- 5) zadośćuczynienie

135. Co to jest rachunek sumienia?

Rachunek sumienia jest to przypomnienie sobie grzechów od ostatniej dobrej spowiedzi.

136. Co to jest żal za grzechy?

Żal za grzechy jest to boleść duszy z powodu, że obraziliśmy dobrego Boga, przepraszanie Go i wewnętrzne nawrócenie.

137. Co to jest mocne postanowienie postawy?

Mocne postanowienie poprawy jest to szczerą wolą unikania grzechów.

138. Co to jest spowiedź?

Spowiedź jest to wyznanie grzechów przed kapłanem, aby otrzymać rozgrzeszenie.

139. Co to jest zadośćuczynienie?

Zadośćuczynienie jest to odprawienie pokuty zadanej przez kapłana i naprawienie szkód wynikających z popełnionych grzechów.

140. Kiedy żal za grzechy jest doskonały, a kiedy mniej doskonały?

Doskonały żal za grzechy jest wtedy, gdy żałujemy z miłości do Boga. On gładzi grzechy, gdy człowiek pragnie spowiedzi, a nie ma do niej okazji.

Żal mniej doskonały płynie z obawy przed karą Bożą.

141. Co to jest odpust?

Odpust jest to częściowe lub zupełne darowanie kary doczesnej za grzechy już odpuszczone.

142. Co to jest namaszczenie chorych?

Namaszczenie chorych jest to sakrament, w którym ciężko chory otrzymuje szczególne łaski dla duszy, ulgę w cierpieniu, a niekiedy przywrócenie zdrowia.

143. Kiedy należy przyjmować sakrament namaszczenia chorych?

Namaszczenie chorych należy przyjmować w każdej poważnej chorobie (nie można przyjęcia tego sakramentu odkładać na ostatnie chwile życia).

144. Co to jest kapłaństwo?

Kapłaństwo jest to sakrament, który daje władzę głoszenia Słowa Bożego, składania ofiary Mszy św. i udzielania sakramentów św. oraz łaskę godnego ich wykonywania.

145. Co rozumiemy przez powszechne kapłaństwo wiernych?

Powszechne kapłaństwo wiernych polega na tym, że każdy wierny na mocy sakramentu chrztu uczestniczy w pewnym stopniu w mesjańskim posłannictwie Jezusa Chrystusa (funkcja: prorocka, kapłańska i królewska).

146. Co to jest sakrament małżeństwa?

Sakrament małżeństwa jest to nierozzerwalny związek ochrzczonych: mężczyzny i kobiety, których Chrystus uświęca i uzdalnia do spełniania obowiązków małżeńskich i rodzinnych.

147. Jakie są najważniejsze cechy małżeństwa chrześcijańskiego?

jest ono jedno, to znaczy jeden mężczyzna z jedną niewiastą, i nierozzerwalne - to znaczy: aż do śmierci.

148. Co to są sakramentalia?

Sakramentalia są to rzeczy poświęcone oraz poświęcenia i błogosławieństwa, które ustanowił Kościół św. dla dobra duszy i ciała.